

Veel Zwarte Zeeëenden voor de kust van Zuid-Holland in jan-febr 1987

In de meeste winters verblijven er voor de kust tussen Scheveningen en IJmuiden bijzonder weinig Zwarte Zeeëenden. Groepen van enkele honderden vogels worden niet ieder jaar opgemerkt en ook is de aanwezigheid van dergelijke groepen meestal van zeer korte duur. De opvallendste waarnemingen uit de jaren tachtig waren tot nu toe: 9 feb 1984 1500 t.p. bij Scheveningen; 7 feb 1985 1500 t.p. bij Noordwijk.

De eerste maanden van 1987 lieten een heel ander beeld zien. In de laatste week van 1986 bleken er voor de kust bij Noordwijk enkele honderden Zwarte Zeeëenden te fourageren. Tegen het einde van januari was het aantal bij Noordwijk toegenomen tot ruim 1000. Op 24 jan trokken in één uur 2700 naar zuid; voor Zuid-Holland een ongewoon groot aantal. In februari nam het aantal toe tot enkele duizenden. Deze toename manifesteerde zich niet in grote, compacte groepen, maar in het ontstaan van een vrij smal "lint" van fouragerende eenden op $1\frac{1}{2}$ tot 2 km uit de kust. Vanaf een duin was bij goede lichtval te zien, dat deze zone samenviel met de strook waar het zeewater een donkerder kleur krijgt omdat de diepte daar toeneemt.

De grootste aantallen werden waargenomen op 21 februari. Op die dag werd door mij waargenomen bij Katwijk, Noordwijk, Langevelderslag, Zandvoort en Bloemendaal. Bij al deze plaatsen was sprake van een vrijwel ononderbroken lint van Zwarte Zeeëenden. Het aantal tussen Katwijk en IJmuiden werd geschat op 50-60.000. In de middag werden de eenden onrustig. Dit resulteerde in een ononderbroken stroom in noordelijke richting, waarbij in één uur 12.400 N werden geteld. Vermoedelijk werd niet over grote afstanden gevlogen, want voortdurend werden opvliegende en neerstrijkende vogels gezien. Op 22 feb waren de aantallen nog nauwelijks lager. Een loodsboot die precies door de zone van de zeeëenden voer, zorgde voor meer dan 5000 in een kwartier. Pas in de eerste week van maart namen de aantallen voor Noordwijk af tot enkele honderden.

Van de Dienst Getijdewateren in Middelburg werden de resultaten van de vliegtuigtelling van 1 februari ontvangen: Ameland-Schiermonnikoog 6000; Den Helder-Hondsbossche 600; Hondsbossche-IJmuiden 2800; Zandvoort 1400; Schouwen 18000. De schatting van 21 feb voor het traject Katwijk-IJmuiden overtreft het totaal van deze vliegtuigtelling aanzienlijk. Blijkbaar is er in begin februari een sterke toename geweest. Vermoedelijk kwamen deze vogels uit het zuiden, omdat deze periode volgde op een vorstperiode.

Jelle van Dijk

L.Hellenberghof 32

2202 XT NOORDWIJK